Ämnesprov, läsår 2012/2013

Kemi

Delprov A

Årskurs

6

Elevens namn och klass/grupp

1. SOPOR

I skolan har ni pratat om varför man ska sortera sopor. Hos idrottsföreningen Allsport slängs alla sopor i samma säck. Du tycker inte det är bra. Därför bestämmer du dig för att skriva ett brev till föreningen. Brevet ska handla om att föreningens sopsortering måste bli bättre och varför den måste bli bättre. I brevet ska du utgå från informationen i texten nedan och filmen som du ska få se. Du får se filmen två gånger.

Förpackningar, hushållspapper, godispapper, kartonger, den lästa tidningen, batterier, matrester och tomglas. Ja varje dag producerar vi människor en massa skräp och sopor. I Sverige drygt 500 kg per person och år. Rätt sorterat och återvunnet kan dock soporna faktiskt komma till användning igen, som el, nya produkter eller matjord.

Källa: Miljöportalen, Chalmers; Göteborgs universitet

Din uppgift är att **skriva brevet** till föreningen. I brevet ska du utgå från informationen i texten och filmen. **Motivera varför** det är viktigt att sortera, genom att ge argument för sopsortering.

Tänk på

- att du skriver brevet till idrottsföreningen
- att du ska **utgå från informationen** i texten och filmen
- att det ska handla om sopsortering
- att du ska ge många olika argument.

-

2

2. LUNCH

På tallriken ser du Saras lunch. Den består av sallad, tomat, gurka, paprika och knäckebröd samt en chokladboll till efterrätt. I rutorna nedan finns information om mat och näring.

Din uppgift är att **göra lunchen bättre** med hjälp av informationen i rutorna.

 Kroppen behöver
 vitaminer för att inte få bristsjukdomar.

Protein behövs för att bygga upp kroppen.

Undernäring betyder att man får för lite eller fel sorts mat.

4.
Fett behövs som energi
och för att kroppen ska få
viktiga ämnen.

5. Vår kropp innehåller mycket **vatten**. 6. **Vegetarianer** äter inte kött.

7. **Kolhydrater** ger energi.

8. Vissa människor är allergiska mot olika ämnen i maten. 9. Mycket **socker** kan göra att man får hål i tänderna.

10. Socker kan ge snabb energi. 11.
Det finns mycket **fibrer** i frukt, bönor och bär.

12. Det finns mycket kolhydrater i pasta, bröd och potatis.

13. **Proteiner** finns i kött, fisk, ägg, bönor och nötter. 14. Det finns mycket vitaminer i frukt och grönsaker. 15. Socker som kroppen inte använder kan lagras som fett. Din uppgift är att beskriva hur man kan förändra Saras lunch, så att den blir bättre för kroppen. Hur skulle du vilja ändra innehållet på tallriken genom att lägga till eller ta bort mat? Du ska ge två förslag på förändringar.

Använd informationen i rutorna för att **förklara varför** lunchen nu blir bättre för kroppen. **Sätt samman information** från flera rutor när du förklarar.

Till sist skriver du vilka rutor du använt information ifrån.

Tänk på

- att tala om hur du vill förändra lunchen
- förklara hur lunchen blir bättre för kroppen
- att använda flera rutor tillsammans för att ge bra förklaringar
- att skriva vilka rutor du använder information ifrån.

nformation ifran.			
ag har använt information från ruto	rna		

3. TÄNDVÄTSKA

Tändvätska för grillar och brasor

Tänk på barnen Förslut flaskan väl och förvara den utom räckhåll för barn

Spruta TÄNDVÄTSKA över kolbädden. Vänta några minuter innan du tänder. Även lämplig som bränsle för fotogenkök och lampor.

exponering. Uttorkande på huden.

Hälsoskadligt/ irriterande

Vid förtäring: framkalla ej kräkning. Kontakta genast läkare och visa denna förpackning.

Farligt: Kan vara farlig vid

inandning efter ofta upprepad

Fara "Förtäring av tändvätska, även mycket små mängder, kan leda till livshotande lungskador"

Innehåller: Petroleumdestillat < 3% aromater Företaget AB tel xxx-yyyyyy

I rutan finns information som kan finnas på flaskan.

Ni ska ha en grillfest med klassen tillsammans med era familjer. Alla hjälps åt att tända grillarna. Du och dina kompisar börjar diskutera tändvätska.

Din uppgift är att **svara dina tre kompisar** genom att framföra så många synpunkter som möjligt. Försök att bredda och fördjupa samtalet genom att motivera dina svar och använda dina NO-kunskaper.

Tänk på

- att svaren ska handla om hantering och säkerhet
- att du **motiverar** dina förslag
- att du använder dina NO-kunskaper.

Lotta: –Den flaskan använder vi ofta. Den står alltid på uteplatsen. Det är väl inget farligt att den står där?

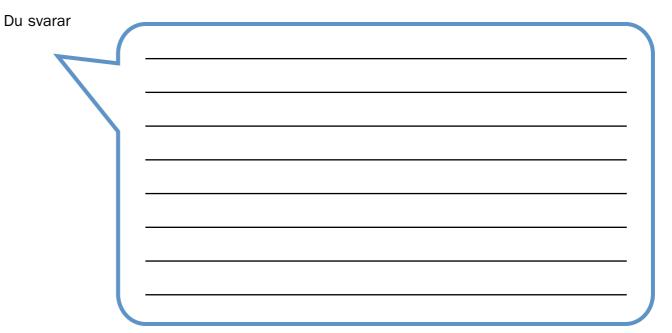
don otal dan.	
Du svarar	

6

Viktor: – Jag har sett på nyheterna att man ska vara försiktig med tändvätskan. Det kan väl hända olyckor?

Du svarar		
7		-
		—
		— J

Ali: – Det är ju ingen dödskallesymbol på den, men den har ändå barnsäker kork. Varför är det så?

KONTROLLERA NU ATT DU GJORT ALLT SOM STÅR I "TÄNK-PÅ-RUTORNA"!

7

